

En utpost vid spårvagn 16:s ändhållplats

av Olle Eriksson

En berättelse om "Mälarhöjdens Evangeliska Vänner" som började med möten på Utsiktsberget och hur det sedan gick.

Första upplagan oktober 1994

”Mälarhöjdens Evangeliska Vänner”

av Olle Eriksson

Försommaren 1913 invigdes spårvagnslinjen till Mälarhöjden. Ett par månader senare började Filadelfia sin utpostverksamhet i nya lokaler mitt i Aspudden. Med en spårvagnshållplats utanför dörrarna. Stadsdelarna Aspudden och Mälarhöjden gränsade till varandra och avståndet mellan dem var bara någon dryg kilometer. Trots detta och trots att församlingen hade en etablerad verksamhet i Aspudden började en grupp Filadelfiamed-lemmar som bodde i Mälarhöjden egen verksamhet. Från början utomhus sommartid och i hyrda lokaler under vinterhalvåret.

Kanske fanns det någon rivalitet mellan stadsdelarna. Det påstås i en ganska nyutkommen bok om Mälarhöjden att lokalpatriotismen i Mälarhöjden var stor. Eller så upplevdes avståndet för stort och resvägen till Aspudden för lång. Svårt att veta i dag och det finns inte heller några noteringar bevarade som kan ge svaret. Inte heller något om varför man 1925 och några år framöver kallade sig ”Mälarhöjdens Evangeliska Vänner” och ibland ”Mälarhöjdens Evangeliska Mission”.

Det börjar med en revisionsberättelse

Den äldsta bevarade handlingen är en ”Revisionsberättelse” för verksamhetsåret 1925. Den omsluter 142 kronor, ett belopp som i dag motsvaras av 2.864 kronor, och är undertecknad av revisorerna Adolf Holgersson och Bengt Olsson. Sistnämnda då en ung man, uppväxt och bosatt i Mälarhöjden, men vid vuxen ålder en aktad församlingsmedlem etablerad som speceri- och matvaruhandlare i Bromma.

Intäktsidan består förutom av kollekt, gåvor och offer av medlemsavgifter på sju kronor. Kostnadssidan omfattar en mängd delposter. Av dessa kan nämnas ”200 st Medlemskort 5:50”. Det verkar som om ”Mälarhöjdens Evangeliska Vänner” haft medlemsavgifter och även egna medlemskort (och 200 st) trots att man av senare noteringar att döma var en ren

Filadelfiautpost.

Från oktober 1925 till april 1926 annonseras verksamheten i Evangelii Härold under namnet "Mälarhöjdens Evangeliska Mission" med möten i "2:dra huset å 3:dje tvärgatan t. v. från Storsvängens hållplats." Var nu det kan ha varit. Senare anges ibland "hos Bergendorffs" som platsen för mötena.

Överståhållarämbetets tillstånd

1926 sökte och fick "Mälarhöjdens Evangeliska Mission" tillstånd att anordna offentliga religiösa möten på det s k Utsiktsberget ovanför biograflokalen i Mälarhöjden varje söndag klockan 5 - 8 em. varvid skulle förekomma "tal och strängmusik". Sökande var "posttjänstemannen Carl Johan Stenfeldt". Stenfeldt hade tillsammans med hustru Anna Charlotta kommit till Filadelfiaförsamlingen från Ebeneserförsamlingen på Söder den 3 juni 1912. De hade medlemsnummer 397 resp 398 och bodde först på Oskarsvägen 32 i Duvbo men flyttade senare till Mälarhöjden. Där bodde de på S:t Mickelsgatan 107. Vad som menas med "Utsiktsberget" är svårt att veta. Förmodligen var det Lögareberget som ligger ett par, tre hundra meter nordväst från biograflokalen.

Även revisionsberättelsen för 1926 är underskriven av Bengt Olsson jämte Mary Jansson. Kassaomslutningen var 619:89 (i dag 12.944 kr). Bland kostnaderna märks främst hyra av biolokalen 320 kr och "Bidrag till talare 110:66".

Årsberättelse 1926

Den är också den skriven av Bengt Olsson. Han var både revisor och sekreterare och berättar att man under året haft "möten tvänne gånger i veckan i regel alla söndagar och onsdagar, dessa onsdagsmöten har varit mera i enskild form där vi mera i ensamhet har fått öppna och utjuta våra hjertan inför Gud. Utom dessa möten har Biograflokalen varit förhyrd i förhoppning att nå ännu flera...". Var man samlats då man inte hyrt biograflokalen framgår inte men däremot att man haft friluftsmöten på sommaren.

Årsberättelsen nämner också att man låtit trycka mellan 400 och 500 små handaffischer som utdelats i brevlådorna. "De unga ibland oss ha med glädje gått ut med denna inbjudan till mötena vetande att det som i kärlek har gjorts för Herren skall äga bestånd och skall bliva till evig välsignelse."

Byte av revisor och sekreterare

Året därpå – 1927 – var Mary Jansson och Lilly Wärnlund revisorer och omslutning 835:27 varav hyra av biograflokalen 505 kr.

Årsberättelsen är skriven av John Wärnlund och nämner bland annat att "Möten har i regel hållits under årets vintermånader var 14:e dag då Biograflokalen i Mälarhöjden har förhyrts, 2

månader under vintern hölls möten varje tisdag i ovannämnda lokal. Våra möten har varit väl besökta av både gamla och ungdom och vi tro att det ord som utsåts i svaghet uppstår i kraft". Under sommarmånaderna hade friluftsmöten hållits varje söndag kl 6.00 em. Antagligen som tidigare på Lögareberget.

Kyrka eller biograf

Biografen man hyrde låg på Sättravägen 23. Den genomfartsväg som i dag heter Mälarhöjdsvägen. Ett obekräftat rykte berättar att huset började byggas av en kyrkoherde emeritus från Enköping och att tanken skulle varit att bygga en kyrka. Inte en statskyrka utan en frikyrka – samfund okänt. Det sägs till och med i en nyutkommen bok om Mälarhöjden att Filadelfia låg bakom. En uppgift som vi säkert kan avskriva. När huset var färdigt öppnades biografen Mälarbion. Det var kring årsskiftet 1923 - 1924 och verksamheten pågick till i januari månad 1959. Och nu är det fackliga "El-Ettan" som håller till i huset.

Då vi är inne på gamla hus kan vi berätta att 1903 byggdes en stor villa med namnet "Filadelfia" i början av Pettersbergsvägen. Som vanligt på den tiden ute i Brännkyrka socken hade husen egna namn. Ofta, som här, målat på huset. Villan hade inget att göra med någon kristen verksamhet.

Tio år senare eller 1913 inkorporerades Brännkyrka socken med huvudstaden.

Biograf stängdes

Samma namn nästa år – 1928 – på revisorer och omslutning på 778:35 varav 30 kr i hyra och 117 kr till hjälp åt fattiga och endast 30 kronor för hyra av biografen. Överskottet blev hela 629:35.

Detta hade sina orsaker som vi kan läsa om i årsberättelsen: "Vi kanske själva tycka att det inte har gått så som vi tänkt oss med verksamheten här i Mälarhöjden och den största orsaken är att ingen lokal finnes som vi kunnat hyra sedan Biografen stängdes för oss, endast ett möte har hållits under vintermånaderna då vi fick hyra Biograflokalen. Sedan stängdes den för oss. Under sommaren har vi tillsammans med vännerna i Aspudden haft friluftsmöten i Mälarhöjden." /John Värnlund.

Biografen i trångmål

Från ett Diakon- och äldstemöte i stan den 18 september 1928 kan vi citera ur protokollet: " § 8. Det hade meddelats att den större fastighet i Mälarhöjden, inrymmande bl a den biograflokal, där vännerna på platsen en tid hållit sina möten, vore till salu och skulle, om ej annan uppgörelse innan dess ägde rum, på torsdag försäljas exekutivt. Som vännerna på platsen voro angelägna om att få en lokal för verksamheten i Mälarhöjden önskade de, att

Filadelfiaförsamlingen skulle inropa fastigheten ifråga, om den komme att säljas för lämpligt pris. Med anledning därav beslöts att uppdraga åt bror. Pethrus, Gustafsson, E Wahl och Söderberg att skaffa närmare kännedom om fastigheten samt att om så vore nödvändigt och lämpligt avsluta köpet. Extra äldste- och diakonmöte beslöts hållas i morgon kl. 7 då kommitténs förslag eller beslut skulle föreläggas bröderna.”

Nästa möte kom inte till stånd ”i morgon” utan den 2 oktober. Då meddelade de kommittéerade att de varit och sett på fastigheten men att erbjudandet inte ställde sig så förmånligt som det först sagts. Kommittéerade avstyrkte och styrelsen gick på samma linje. Något köp blev det alltså inte.

Slut med Mälarhöjdens Evangeliska mission

Vad som hände vet vi inte men 1929 är det sista året vi kan se det något ovanliga namnet ”Mälarhöjdens Evangeliska mission”. Årsberättelse saknas men de tidigare revisorerna redovisar en omslutning på 1.195:56. På inkomstsidan redovisas 540 kr som ”Herrens tionde” och bland kostnaderna sätts 1.000 kr in i sparbankskassa. Kassören rekommenderas få både tack och fullt ansvarsfrihet.

Vad gäller de följande två åren, 1930 och 1931, så finns inga handlingar bevarade. Men från 1 januari 1932 har det tydligen ordnats upp med bion för då skrivs ett hyreskontrakt på att hyra ”Biograflokalen 1 tr Varje tisdagskväll från kl 7 e.m. till kl 12 e.m. inklusive värme, lyse och städning” med en årlig grundhyra på 780 kr att betalas kvartalsvis i förskott i kvarteret Emilsberg 55 i Mälarhöjden, Sättravägen 23 - 25, mellan Elsa M Wennsten och Herr C J Stenfält (Böneringen Mälarhöjden och Filadelfiaförs). Användningsområde ”sammankomster med musik sång mm.”.

Pethrus och Ekberg i kyrkan

I november hyrde man Mälarhöjdens kyrkan och medverkande var Lewi Pethrus och Einar Ekberg. Det var fullsatt till sista plats och ”en stor skara fick återvända hem, en märklig fridens ande vilade över detta möte”.

Gruppen öppnade söndagsskola och hade 30 - 35 barn. Vi kan också läsa i årsberättelsen att ”Julotta hölls i Mälarhöjden för första gången av Pingstvännen”.

I sången hade man haft hjälp från 4:an och 6:an (sånggrupperna 4 och 6 i stan) samt från vännerna i Aspudden. ”Böneringen bestod av 18 trossyskon av vilka 15 bodde på platsen”, skriver C J Stenfält, böneringens ledare, i årsberättelsen.

I församlingens årsberättelse nämns Mälarhöjden för första gången. Det talas först om Aspudden och sedan om att ”Strax intill ligger Mälarhöjden. Böneringen består av 18 trossyskon som delvis samarbetar med Aspudden” och från nr 1/1932 av Evangelii Härold annonseras möten i ”Mälarhöjden Biografen” ända till 3 september 1936.

Utlänning får icke medverka

Då Filadelfiaförsamlingens i Stockholm bönering genom Carl Stenfeldt, Gunnar Gungner och Gust. Perhoff hos Överståthållarämbetet söker tillstånd att under tiden 14 maj - 10 september 1933 varje söndag klockan 6 e. m. och varje tisdag klockan 7.30 e. m. anordna evangeliska friluftsmöten å Lögareberget vid Sättravägen i Mälarhöjden får man detta.

Dock under vissa förutsättningar nämligen:

att vid mötena god ordning iakttages;

att **utlänning** eller i utlandet bosatt svensk undersåte icke får medverka vid möten, med mindre överståthållarämbetet lämnat särskilt tillstånd därtill;

att sökande ansvarar för att vid mötena åverkan ej sker å växtligheten på och omkring mötesplatserna;

att platsen genom sökandens försorg noga rengöres efter varje mötes slut;

samt att de ytterligare föreskrifter, som kunna varda meddelade av polismyndigheten, noggrant iakttages.

G Alexanderson var kassör, omslutningen var 2.200:25. Kollektor 166:64, tionde 801:08, gåvor 73:95 och resten i saldo från föregående år. Man hade betalt 810 kr för lokalhyra. Årsberättelsen skriven av Stenfeldt: "Då det vid samarbetet med Aspudden många gånger visade sig svårt att erhålla sångare och musikanter till våra möten i Mälarhöjden och då några vänner, som förut tjänat å annan plats med sång och musik, förklarade sig villiga att hjälpa oss här, beslöts vid ett möte i maj månad då bröder från Aspudden och Mälarhöjden samlats, att i fullt samförstånd verksamheten skulle bedrivas var för sig i Mälarhöjden och Aspudden." Församlingens årsberättelse säger att: "Strax intill Aspudden ligger Mälarhöjden. Även här har regelbunden verksamhet bedrivits. Med sju syndare vid korset av vilka fyra nu tillhör församlingen."

Man är 25 medlemmar

I församlingens årsberättelse för 1934 kan vi läsa: "Fortsätter man från Aspudden med spårvagn nr 16 till ändhållplatsen kommer man till en annan utpost, Mälarhöjden, där offentliga möten hållits varje vecka i Biograflokalen. Ett 20-tal barn är inskrivna i söndagsskolan." Förutom mötena i bion hade man som tidigare år friluftsmöten på sommaren med tillstånd i en likalydande resolution från Överståthållarämbetet som då. "Som regel ha under alla dessa möten Ordet förkunnats av vittnen utsända från församlingen", kan vi läsa i böneringens årsberättelse, även i år skriven av böneringsledare Carl Stenfeldt. Strax före jul medverkade Allan Törnberg och kören från stan i ett möte i Mälarhöjdens kapell. Enligt årsberättelsen för 1935 består gruppen av 25 medlemmar och i församlingens årsberättelse kan man läsa: "I Mälarhöjden, strax intill Aspudden ha såsom föregående år möten hållits varje tisdag i Biograflokalen, Någon har även där blivit frälst."

Gruppen sökte tillstånd för att hålla friluftsmöten på berget i kvarteret Tornväktaren eller på Lögareberget invid Lögaregatan och Sätravägen. Tillstånd gavs vad gäller kvarteret Tornväktaren. De två platserna låg med högst hundra meters avstånd från varandra så det var nästan samma plats. Eller så menade man inte i sin ansökan att det var två olika platser att välja emellan utan man beskrev platsen på två olika sätt.

Nu skall det köpas tomt

Vi läser ur protokoll från ordinarie månadsmöte å Filadelfiaförsamlingens Bönering No 99 den 2 februari 1936: ”§ 1 Böneringen uppdrog åt C Stenfeldt, A Karlsson och E Lindqvist att för böneringens räkning undersöka och inköpa tomt och ordna för kreditiv och dithörande angelägenheter hos AB Olsson & Rosenlund.

Mälarhöjden som ovan

Edith Stenfeldt

vice sekreterare

Justerat:

Gunnar Gungner

Anders W Prosell”

Frågan var också uppe i äldstemöte i stan den 17 mars. Där konstaterar man att de tre bröderna köpt tomten av firma Olsson och Rosenlund för 4.000 kronor med 900 kr kontant och resten på amortering. Vidare konstaterar äldstemötet att bröderna ute i Mälarhöjden begär att lagfart skulle sökas i församlingens namn. ”Det beslöts emellertid, att bröderna själva finge stå för ifrågavarande tomtköp.”

Förnyad uppvaktning

Men ”vännerna i Mälarhöjden” gav sig inte med svaret de fick. De kom in med en förnyad begäran om att tomten skulle lagfaras i församlingens namn.

Avsikten var att bygga en möteslokal på platsen och man skulle själva stå för alla kostnader. Man önskade endast att församlingen skulle stå skriven som ägare. Äldstekåren beslöt i möte 17 april att några bröder skulle kontrollera ritningar, kostnadsberäkningar och finansplan innan man tog upp frågan på nytt.

I brev 6 juli meddelar Olsson & Rosenlunds AB att lagfartshandlingar kunde hämtas mot erläggande av 96:95 för div stämplatser och lösen.

Frågan togs upp i nytt äldstemöte 31 juli. ”§ 161. Från böneringen i Mälarhöjden förelåg begäran om att broder Axelsson därstädes skulle få företaga insamling av medel till böneringens byggnadskassa. Frågan upptogs till behandling, varvid de bröder, som yttrade sig i frågan, yrkade avslag under motivering, att, då tomten vore inköpt i tre bröders namn, församlingen ej torde tillåta dylik insamling av medel för detta ändamål. Det beslöts att avslå den gjorda framställningen.” Och därvid blev det tydligen.

Friluftsmötena fortsätter

Som vanligt söktes och erhöles resolution för ”anordnande av evangeliska friluftsmöten å berget i kvarteret Tornväktaren i Mälarhöjden 10 maj - 8 aug varje sön- och helgdag 6 em och varje onsdag 7 em.” Och i december hyr gruppen genom Walter Axelsson, Petersbergsvägen 51, samlingssalen i Blommensbergs folkskola för möten över nyårshelgen. Polisen gav sitt tillstånd för max 266 pers.

Kassaomslutningen 1936 uppgick till 4 434 kr varav 2 140 för ”Amorteringar och inköp till bygget (?)”.

Mälarhöjden nämns med några fler ord än vanligt i församlingens årsberättelse: ”Bröderna Ivar From och Walter Axelsson ha här tjänat Herren till rik välsignelse. Den senare, som under tre års tid studerat till präst, blev i början av året frälst på ett av våra möten i Stockholm och började nästan omedelbart att delta i verksamheten såsom en verklig Herrens präst. Mötena, som i början av året, hölls i en biograf, ha sedermera förlagts till Hägerstens lokal. Böneringen bestod av 27 medlemmar.”

Mälarhöjden sänder ut evangelister

Även under 1937 hyrdes skolan – för tiden 17 jan - 24 juni. För att senare förlängas till hela läsåret 1937 - 38 och till en kostnad av 7:25 för första timmen och därefter 3:75.

Skolan kallas omväxlande Blommensbergs skola och Mälarhöjdens skola.

Av församlingens årsberättelse framgår att vännerna i Mälarhöjden hade fått sända ut två systrar på fältet såsom evangelister och att broder Gösta Jönsson sedan november månad tjänat böneringen (som evangelist).

I Evangelii Härold från 25 februari annonseras ”Mälarhöjden Folkskolan”.

Ny evangelist

Byggnadsnämnden sänder ett par gånger under 1938 ut meddelande om handlingar som är tillgängliga för stadsplaneändring i kvarteret Bårdskäraren. Det framgår inte om detta sändes ut till alla i samhället eller om gruppen i Mälarhöjden anmält intresse av att bygga. I församlingens årsberättelse kan vi läsa att böneringen i Mälarhöjden bestod av 27 medlemmar. Efter höstens bibelskola i stan hade man fått en evangelist som hette Arne Eriksson och i det såg man Guds ledning.

Detta var 1938 och sedan gick det några år som vi inte vet mycket om. Man hade enligt predikoturerna i Evangelii Härold sina möten på S:t Mickelsgatan 62. Det lär ha varit i ett rum i Ernst Adrian Lindqvists villa, en gillestuga skulle man nog säga i dag. Lindqvist var handlare i ”korta varor” och hade förutom möteslokalen också en liten butik hemma i villan. Men det mesta sålde han kanske från sin bil då han åkte runt till olika arbetsplatser. Allt enligt vad som berättas och med reservation för felaktiga minnesbilder. Villan finns kvar. Det rör sig om ett ganska smalt och högt tvåvåningshus som verkar

genomgå en omfattande reparation eller håller på att rivas eller kanske rent av förfalla av egen kraft.

Man kom i alla fall att stanna kvar med mötena hos Lindqvists på S:t Mickelsgatan ända till slutet av 1951. Lindqvists namn förekommer i handlingarna första gången då han på församlingens vägnar våren 1936 sökte polistillstånd att ordna friluftsmöten i Mälarhöjden.

Fordran på församlingen

Som vanligt finns det också för 1943 ett noggrant bokslut påskrivet av de valda revisorerna. Dessa var Knut Björkvall och Uno Pettersson. Omslutningen var på 3.508 (53.292) kronor och tillgångarna vid årets slut 7.463 (11.550) kronor.

Inkomstsidan bestod i allt väsentligt av månadsoffer och kollekter medan kostnaderna bland annat var ”predikohjälp 1.269 kr och lokalhyra 720 kr”. Av överskottet på 1.103 kr sattes 750 kr in på banken. Tillgångarna upptog kontanter på 353 kr, bankkonto 1.973 kr och ett lån meddelat församlingen på 5.000 kr som givit böneringen en ränteinkomst på 225 kr. Det var tider med låga räntor (5 procent tydligen) och ingen som helst inflation. Från 1945 och ett par år framåt hade bönegruppen en pastor som hette Lennart Carlsson. Han fick en årslön på 3.840 kr som i dag skulle motsvara 58.585 kr. (Som ytterligare en jämförelse kan nämnas att författaren som 16-åring samma år började arbeta inom försäkringsbranschen med en årslön på 2.500 kr). Samma år köpte böneringen in en reseorgel som kostade 285:72 kr och trots pastorns lön och orgeln så kunde man öka sitt bankkonto med 2.152 kr.

Pastorsbyte

Redan efter ett par år drog Lennart Carlsson vidare och till Mälarhöjden kom Martin Hagselius. Han skulle stanna några år för att senare tjäna andra söderutposter.

En inventarieförteckning för 1948 berättar att gruppen i Mälarhöjden ägde 40 stolar och 1 bord till bokfört värde av 54:17 kr. Det var inköpt 1940 för 187 kr. Dessutom hade man sedan ett par år sin reseorgel som nu mycket noggrant var nedskriven till 231:43 kr samt 1 st duk värd 14:37 kr.

Några besvärliga år

Det berättas att man under 1950 börjat ha månadsmötena i Hägerstensåsens folkskola medan sångövningarna fortsatte i ”lokalen”. Det var väl på S:t Mickelsgatan 62 där det började bli för trångt. I synnerhet på de offentliga mötena.

Julottan skulle hållas i Brännkyrka ungdomsråds lokal vid Vasaloppsvägen - Isjaksgränd.

En lokal som sedan många år inrymmer en stadsdelskyrka inom Brännkyrka församling under namnet Kyrkvallen.

Den 29 oktober 1950 hölls ett extra gruppmöte på utposten Mälarhöjden - Hägersten. Protokollet är skrivet på lösa blad och inte infört i protokollboken. Kanske betraktades det som något känsligt. Vi citerar men utelämnar alla namn:

”§ 1. Då mötet hade att taga ställning till en fråga som berörde den allvarliga strid som uppkom i våras i samband med att Gud uppenbarade sig genom Andens nådegåvor (en strid som inte avspeglar sig på annat håll i handlingarna), hade ingen offentlig kallelse (av pastor troligtvis) meddelats gruppen. I enlighet med pastor Allan Törnbergs rekommendation hade kallelse meddelats enskilt.

§ 2. Efter bön lämnade broder A. ordet fritt för var och en att yttra sig i frågan om makarna Bs medlemskap. Broder C. redogjorde i korthet för orsakerna till att han måste föreslå gruppen att skilja dessa medlemmar ifrån församlingen. De hade uppträtt oandligt och gjort oss stor skada i det att de utsatt misstroende mot gruppen och dess föreståndare och vittne och församlat mot gruppen. Broder C. och broder A. hade vidtalat dem utan framgång.

Broder C. påminde till sist om detta bibelord: 'Haven akt på dem som vålla söndring och skiljen eder ifrån dem', och ansåg att det vore bäst såväl för dem själva som för gruppen att de uteslöts. Sedan bröderna D., E., F. och G. yttrat sig instämmande förde broder A frågan i beslut.

Mötet beslöt enhälligt att föreslå församlingen att broder och syster B skildes från densamma.

§ 3. En fråga om bröderna H. och I. och deras ämbeten såsom äldste togs också upp till behandling. Broder A. ansåg det inte vara rådligt att de stode kvar som äldste. Deras uppträdande och vårt ansvar inför Guds Ord har gjort deras ställning såsom äldstebröder ohållbar.

Mötet beslöt därför att meddela dem att de är välkomna ibland oss såsom enbart medlemmar. § 4. Mötet avslöts med bön.

Dag som ovan

G. t f sekreterare

Justeras. A. och C.”

Vad som var den bakomliggande orsaken till uteslutningen av makarna och till degraderingen av de två bröderna framgår ingenstans. Det kan dock noteras att de två äldstebröderna som ”degraderades” till vanliga medlemmar inte var ”riktiga” äldste i församlingen utan tydligen endast inom gruppen i Mälarhöjden.

De två makarna uteslöts ur församlingen ”på rekommendation av kommitterade”, som det hette, på församlingens möte den 30 oktober 1950.

Imsen kommer

För 1951 väljs Martin Hagselius till föreståndare för Mälarhöjden i församlingens ordinarie administrationsmöte och i årsberättelsen talas om att man driver tre

söndagsskolor med totalt 350 inskrivna barn.

Man fick lokalproblem då skolan stängde över sommaren. Endera fick man vara i Ungdomsrådets lokal i Västertorp eller i egna, trånga lokalen på S:t Mickelsgatan 62. Martin Hagselius säger vid gruppmöte 7 april upp sig till 1 juli men redan 2 juni var det välkomstmöten för efterträdaren Georg (far till Arne) Imsen som fick 650 kr (7.735:-) i månadslön.

Besvären fortsätter

Den 9 november 1951 hölls ett "Brödrämöte" som finns återgivet i ett tätt handskrivet "Förkortat referat" på åtta sidor. Inte heller detta är infört i protokollboken.

"Mötet började med en stunds bön, varefter br Imsen hälsade alla välkomna men beklagade samtidigt att ej flera bröder infunnit sig till mötet. Läste vidare Matt 7 och talade om enhetens betydelse i verksamheten, och vikten av att vi få bort alla oegentligheter, missförhållanden och partier inom gruppen.

Till mötets sekreterare valdes br. J. Mötets ordförande br Imsen lämnade sedan ordet fritt. (Det finns noterat inte mindre än 46 inlägg och repliker från elva bröder förutom Imsen. Om det var fler närvarande men utan att yttra sig vet vi inte.)

Den förste som yttrade sig var br G."

Han berättar om den nöd han känt sedan makarna B. uteslöts. Gruppen hade handlat fel. Nu vill han lägga till rätta.

Fler ansåg att man handlat kärlekslöst och felaktigt. Beträffande de avsatta äldstebröderna – som båda var med i mötet – görs en del otydliga uttalanden.

Br H. frågar om det blir någon offentlig upprättelse för både de uteslutna och de avsatta. Det framkom att det samtal som skulle ha hållits med makarna B. innan deras fråga om uteslutning skulle behandlas inte hade förts med broder B. som inte hade varit hemma vid besöket, utan endast med frun.

Efter ett tydligen ganska virrigt möte så var man i alla fall överens. De två äldstebröderna förlät dem som önskade förlåtelse och br. H. fick i uppdrag att meddela makarna B. att man som grupp ångrar den felaktiga uteslutningen.

Det framgår varken i handlingarna från Mälarhöjden eller i församlingens protokoll att de någon gång kom tillbaka till församlingen.

Fullt förtroende

Vid följande månadsmöte den 1 december informerar Hagselius om brödrämötet. De avsatta äldstebröderna fick på hans förslag gruppens fulla förtroende och sedan man bett varandra om förlåtelse åt olika håll avslutades det långt framskridna mötet utan att man hann med att hålla brödsbrytelse. Den fick vänta till årsmötet på nyårsdagen.

Då kallades Imsen ”på riktigt” till gruppens pastor och då blev det också tillfälle att avtacka makarna Lindqvist för att man fått samlats till möten i deras fastighet. Nu var man för många för att rymmas där och gruppen som kallade sig Mälarhöjden-Hägersten-Västertorp fick söka sig till olika hyrda lokaler.

Oroligheterna fortsätter

Riktigt bra tycks det trots långa protokoll och många upprättelser inte vilja bli. Den 19 april 1952 skrivs ett brev till äldstekåren i stan. Det talar om misshälligheter och är undertecknat av inte mindre än tolv bröder. Ungefär samma bröder som förekommit i protokollen. Man var väl inte så många fler. Ett mångordigt men oklart brev. Vad det hela gäller framgår inte men kunde väl utläsas mellan raderna av berörda.

Men brevet tycktes resultera i att man höll ett extra gruppmöte 17 maj. Då kom Backlund, Gungner och Nilbrink ut på uppdrag av äldstekåren får man anta. Även om inget finns beslutat om besöket i äldstekårens protokoll.

Imsen hälsar bröderna välkomna och uttalar sin förhoppning om att man skall ”få ett slut på alla missförhållanden”.

Man beslöt sig för att mötet var korrekt utlyst och att de ”inblandade” bröderna som inte var närvarande hade uteblivit av fri vilja.

Bland de 29 protokollförda inläggen som gjordes handlar en del om att Imsen kallats till Mälarhöjden enbart av gruppen och inte av församlingen. Detta ansåg Backlund vara något felaktigt och föreslog att Imsen skulle kallas av församlingen nu efteråt. Det tyckte gruppen var bra.

Vidare fattade gruppen beslut om att hälsa de uteslutna makarna välkomna tillbaka.

Efter att många fått lufta sina känslor ”tackade Imsen bröderna från församlingen för att de besökt oss och hoppades att det i fortsättningen skulle bli goda nyheter från Mälarhöjdsgruppen”.

Sedan kallade församlingen formellt Imsen den 27 maj till predikant i Mälarhöjden. För ganska kort tid.

Slutet närmar sig

Sista protokollförda månadsmötet i Mälarhöjden tycks ha hållits 8 november 1952.

Vid församlingens administrationsmöte på nyår väljs Karl-Erik Heinerborg till föreståndare för Aspudden och Mälarhöjden. Vart Imsen tog vägen framgår inte.

Revisionsberättelsen omfattar de första sju månaderna av 1953 och i Evangelii Härolds predikoturer skrivs Aspudden med versaler för att markera förändringen: Den 3 september ”ASPUDDEN - Mälarhöjden” och i fortsättningen enbart ”Aspudden”. Ja, så avvecklas en närmare 30-årig andlig verksamhet i en växande förort till huvudstaden.

I församlingens kommande årsberättelse skrivs att: ”Inom Hägersten har grupperna

Aspudden och Mälarhöjden under året samordnats till en grupp, som nu går fram på gemensam front för att vinna människor. Regelbundna möten har hållits i lokalen vid Hägerstensvägen 145. Dessutom har olika samlingslokaler såsom biografen, skolor etc. förhyrts i Aspudden, Midsommarkransen, Hägerstensåsen, Mälarhöjden och Västertorp. Inom området har församlingen sju söndagsskolor.”

Och du som vill veta hur det gick får fortsätta läsandet i uppsatsen ”Redan 1913 var man i Aspudden”. Och i dag är man i Bredängskyrkan.

Tillägg:

Äldste- och diakonmöte den 1 mars 1927.

”§ 1. Närvarande bröderna: Alfr. Gustafsson, F. Lundberg, A. Engzell, A. Berglund, J. Brandeli, A. Neyborg, B. Antonsson, K. Hård, A. Andersson.

- - -

§ 9. En förfrågan hade inkomit från Mälarhöjden, om församlingen vore villig upptaga verksamhet där. Bröderna Berglund och Neyborg valdes att samtala med vännerna där angående denna sak.”